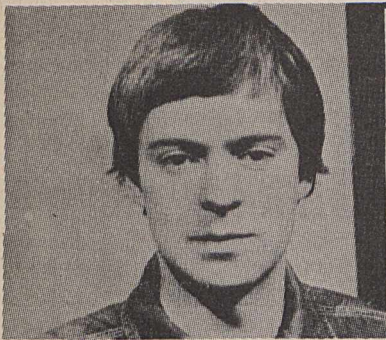
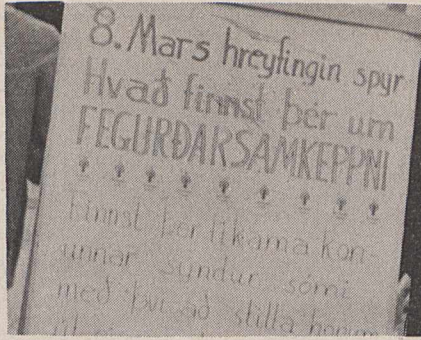

Leikritið "Blómarósir":
Tekur málstað verkafólks
Sjá opnu blaðsins.

Ólafur Haukur
Símonarson. 5

Arðrændir og kúgaðir allra landa - sameinist!

Fegurðarsamkeppnin:
Landkynning eða
auglýsingastarfsemi
fyrir Sunnu? 8

VERKALÝÐS BLAÐIÐ

Málgagn Einingarsamtaka kommúnista (marx-leninista)

12.tbl. 19.júní - 4.júlí 5.árg.

200 kr. Sími 28962

Ragnar Arnalds:

„Tillögur flokksins eru býsna langt frá sósíalisma. . .”

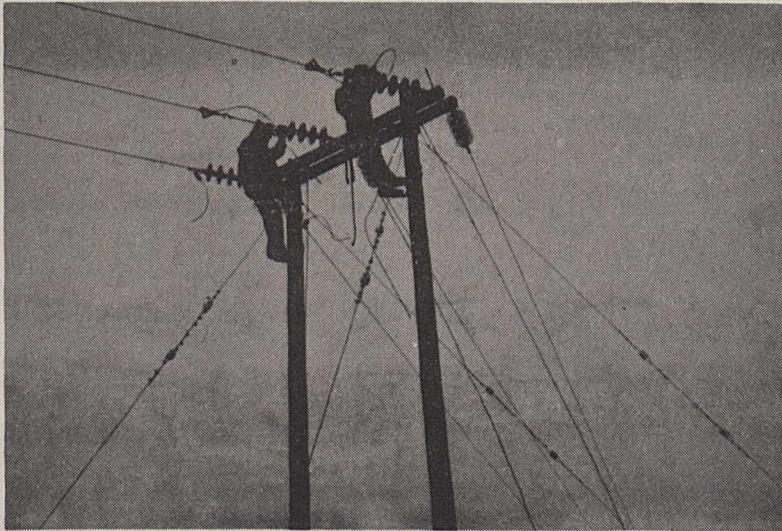
Hverskonar flokkur er Alþýðubandalagið? Sjálfir segja forsprakkarnir að hann sé "sósíalískur", en samt geti flokkurinn ekki lagt fram tillögur sem stefni að sósíalisma, af því að taka verði mið af ríkjandi pólitískum aðstæðum. Hvernig pólitískar aðstæður þarf flokkurinn til þess að hann geti sett sósíalisma á oddinn?

Í efnahagstillögum flokksins er lagt til að sparað og hagrætt verði þar til afgangur upp á 20-30 milljarða fáið. Ragnar Arnalds er riðinn á vaðið með sparnaði í skólakerfinu. Hvað kemur næst? Er einhver munur á slagorðunum Samningana í gildi og ÍGILDI SAMNINGA? SJÁ GREIN Í OPNU.

Línumenn á Akureyri hrundu uppsögn

Á Akureyri er bækistöð línumanna hjá Rafmagnsveitum ríkisins, þeirra sem sjá um viðhald og endurbætur á raflínunum Norðanlands. Þar vinna 12 manns allan ársins hring og nokkuð fleiri á sumrin.

Í maí s.l. voru starfsmaður nokkur og einn verkstjórnarmaður saman við störf í lagerhúsinu á Akureyri. Fór hann þá að gantast við verkstjórnann og bað hann blessaðan að fara að hætta þessu, því hann væri orðinn svo kaffipyrstur og sýndi á sér fararsnið. Kallaði verkstjórninn þá á eftir honum að hann mætti þá bara fara. Fór starfsmaðurinn þá út, reyndar þeirra erinda að keyra annan starfsmann út á flugvöll, en um það vissi verkstjórninn ekki. Er hann kom til baka úr þeirri ferð, ftrekaði verkstjórninn, að það standi, sem hann hafi sagt og þurfi hann ekkert að hugsa um þetta meir. Starfsmaðurinn hringdi þá

á skrifstofuna og fékk þar staðfest, að hann væri rekinn.

Morguninn eftir vitnaðist þetta hjá hópnum. Varð þá kurr í líðinu og var ákveðið eftir nokkrar bollaleggingar, að einn þeirra færi og ræddi við forstjórnann, Ingólf Arnason. Tók hann tægt undir í byrjun. Var honum þá tilkynnt, að þeir línumenn færu ekki af stað í fyrir-

hugaðan leiðangur fyrr en sá brottrekni væri endurráðinn. Einnig fékk hann að vita, að ef ekki yrði farið að vilja þeirra, þá hættu þeir allir.

Varð þá úr að allir starfsmennirnir hittu forstjórnann að máli strax. Þar áréttuði allur hópurinn, að þeir myndu fara, ef málið yrði ekki leyst. Einnig voru ýmis önnur vandamál rædd

8

BSRB-pingið:

Stefnir að
baráttu
til varnar
kjörum

8

Verkalyðsblaðsins

Fjalla -
búðir

ÞÁTTAKENDUR METI VIÐ
HÓPFERDAMIÐSTÖÐINA VIÐ
SUÐURLANDSBRAUT, EKKI SEINNA
EN KL. 8.45 AÐ MORGNI
LAUGARDAGSINS 30. JÚNÍ.
ÞÁÐAN VERÐUR LAGT AF STAÐ
KL. 9.00.

Stuðningur
við
Farmenn

3

4 - 5

Nýtt sjóðakerfi í uppsiglingu?

Sú ákvörðun um fiskverð, sem yfirnefnd Verðlagsráðs samþykkti nú á dögum ber ljós merki þess kreppuástands, sem útgerðin er nú í. Miklar fjárfestingar í útgerð valda því að kostnaður við veiðarnar hefur aukist gífurlega. Afli hefur að vísu einnig aukist en á engan hátt samsvarandi aukningu flotans og þeim tilkostnaði sem fylgir aukinni sókn. Olfunotkun íslenskra fiskiskipa er mikil og hefur farið vaxandi með hverju árinu, samhliða uppbyggingu togaraflotans. Hækkar sem orðið hafa á olfuverði hafa því í för með sér mikla aukningu á útgerðarkostnaði, og hlytu að minnka gróðahlut útgerðarinnar ef ekkert væri að gert. Ráðstafanirnar, samhliða þessari fiskverðsákvörðun eiga fyrst og fremst að koma í veg fyrir það. Olfugjald, sem tekið er af öllum aflaður en hann kemur til skipta er nú hækkað úr 2,5 í 7%. Hækkun þessa gjalds felur raunverulega í sér lækun á skiptaprósentu sjómanna, þar sem sá höfuðstóll sem kemur til skipta minnkar. Þetta gjald á síðan að nota til að greiða niður olfu til fiskiskipa.

Að auki ábyrgist ríkisvaldið að olfuverð muni haldast óbreytt út tímaibilið (30. sept.), og verður það vantanlega gert með niðurgreiðslum á olfu til flotans. Þannig er byrði vaxandi framleiðslukostnaðar velt yfir á herðar almennings í landinu.

ÞÁÐ HEFUR GERST FYRR

Snemma árs 1976 sauð upp

8

Samningar
risavelda
stöðva ekki
vígbúnaðinn

6

Hver er tilgangur verkbannsboðunar?

Samkvæmt lögum um stéttar-félög og vinnudeilur, hafa atvinnurekendur rétt til að beita verkbanni í launa-deilum og því, sem nú hefur verið kallað samúðarverk-bann. Þetta hafa þeir not-fært sér nú í farmanna-deilunni.

En hvers vegna ólmast þeir svona nú? Farmenn hafa áður farið í verkfall, án þess að til viðtaks verkbanns kæmi.

MIKILVÆGI FARMANNADEILUNNAR

Farmannadeilan er miklu mikilvægari en svo að hún sé aðeins spurning um að hækka laun þeirra. Hún er spurning um það, hvort auðstéttinni og þjónum hennar eigi að takast að halda allri kjarabaráttu niðri á næstu mánuðum og jafnvel árum, spurning um stóruvæðing. Og þetta vita þeir og eiga meira að segja samleið með alþýðustjórninni og ASÍ-forystunni (sem vilja þó hækka kaupið um 3% af illri nauðsyn).

VERKBANNIÐ OG ALÞÝÐUSTJÓRNIN

Ríkisstjórnin, eða a.m.k. einstakir ráðherrar (t.d. Steingr. Hermannsson) hafa lýst því yfir, að koma verði í veg fyrir verk-bannið og reyndar líka, að koma verði í veg fyrir verulegar kauphækkningar til handa farmönnum.

Það er hins vegar óvíst, að ráðherrann, eða samverkamenn hans séu harmi slegnir yfir þessum aðgerðum VSÍ. Þeir vilja nefnilega eins og VSÍ koma í veg fyrir kjarabaráttu, vantanlega sem allra lengst og koma kjaraskerðingaráformum sínum óhindrað í framkvæmd. Verkbannsbóðunin auðveldar alþýðustjórninni að setja bráðabirgðalög um bann við bæði verkföllum og verk-bönnum. Það er auðveldara að verja það, heldur en einhliða lög, sem banna verkföll stéttarfélagas í launadeilu. Kosninga-loforðin hljóðuðu jú uppá óskorðan samnings- og verkfallsrétt (a.m.k. hjá verkafélökunum).

Barátta farmanna nýtur allt of lítills stuðnings. Í sameiningu hefur VSÍ, ríkisstjórn og flestir fjölmiðlar, auk verulegs hluta verkafélösförystunnar, tekist að svarta þessa baráttu. Með verkbannsbóðun ætlar VSÍ að fta undir

kröfur almennings um að deilan verði leyst með lögum. VSÍ veit sem er að pyngjan er létt hjá fólki og það þolir illa vinnu-missi, jafnvel í stuttan tíma.

"...SJÁUM ÞETTA FARA Í GANG"

Verkbannið er gróf árás á verkafólki, sem á ekki í neinni deilu við atvinnurekendur. Það væri því ekki ósamngjarnt að gera þá kröfu til ASÍ, að það legði upp stefnu til að brjóta það á bak aftur. Það virðist hins vegar ljóst, að svo verður ekki. Hjá forseta ASÍ fengust þær upplýsingar, að það væri rétt að bíða og "sjá þetta fara í gang".

Grafíska sveinafélagið er eini aðilinn, sem hefur gefið yfirlýsingu um að það muni svara verkbanni á viðeigandi hátt og það er ekki í ASÍ.

ASÍ OG FARMANNADEILAN

Hjá forseta ASÍ fengust þær upplýsingar að hann "vildi ekkert gera, sem skaðað gæti farmenn". Það er gott og þá afstöðu mættu fleiri hafa. En hefur ASÍ stutt þessa baráttu? Því hljóðum við að svara neitandi. ASÍ vill kaupbindingu til l. des., þrátt fyrir að forsendur samkomulagsins við ríkisstjórnina séu brostnar. FFSÍ er andstætt þessu. En væri nú samt ekki mögulegt, að styðja þá, þrátt fyrir þennan stefnumun. Nei greinilega ekki. ASÍ hefur enga stuðningsyfirlýsingu gefið út, né rétt um stuðning við verkfallssjóð þeirra.

HVAD, EF VERÐUR VERKBANN

Ritstjórn Verkalýðs-bladsins vill hvetja fólk til að sitja ekki og bíða. Grafíska sveinafélagið er gott dæmi um rétt við-bröð. Eflaust gætu fleiri félög farið í kjölfar þeirra.

Þess eru einnig dæmi úr íslenskri verkafélösbaráttu, að fólk virði ekki verk-bann, vinni þrátt fyrir bann.

Mörg önnur form eru einnig fyrir hendi og aðstæður hljóta að segja til um, til hvaða ráða er gripið.

En umfram allt, ekki sitja og bíða, jafnvel þó óljóst sé, hvort af banni verður.

gott vegarnesti út í harða baráttu.

Í samþykktinni um kjaramál er einnig sett fram krafa um að BSRB og bæjarstarfsmanna-félögin hafi heimild til þess að segja upp kaupliðum samninga á samningstímabilinu ef kaupmætti umsaminnna launa verði raskað af stjórnvöldum.

Vegna umræðna á sumar-búðunum

Samtíningur

Ólafur Gíslason

..... ætlar að verða fastagetur hér í Samtíningi. Hann er ekki hættur að koma okkur á óvart þótt furðulegt sé. 8.júní s.l. skrifaði hann Dagskrárgrein í Þjóðviljann og lýkur henni með þessum orðum um Víetnam: "....að víetnómsku þjóðinni yrði bætur skaðinn af þeim hörmungum, sem yfir hana hafa verið leiddar af tveim mestu stórveldum heims".

Þessi tvö stórveldi eru Bandaríkin og Kína að sögn Ólafs. Ritstjórn Samtínings settist niður og fór að kanna þessa niðurstöðu hans - því okkur farnst eins og eitt hvað væri skilið útundan. Viðmiðun Ólafs er ekki enn fundin - en eftirfarandi vangaveltur eru settar fram hér í von um að einhver lesenda geti bent okkur á hina réttu viðmiðun.

Sumarbúðabátttakendur: Hér birtast umræðupunktur með öðru aðalumræðuefni búðanna, þ.e. ástandi kjaramálanna og árásum auðstéttarinnar á vinn-andi fólks. 1) Ræðið þróun og stöðu kjaramálanna og horfur á næstu mánuðum. 2) Ræðið ástand stéttar-félaganna, verkafélösförystuna og stöðu hennar. Hvert er mat okkar á valdamesta hluta hennar. 3) Ræðið um endurbóta- og stéttasamvinnustefnuna hvert er raunverulegt inni-

hald þessarrar stefnu?

4) Ræðið umfjöllun Verka-lýðsbladsins á þessum málum. Hefur það haft réttar áherslur í skrifum sínum um þessi mál. 5) Hvernig á að efla baráttuna gegn auðvaldi og stéttasamvinnu? Hvað er andstöðulið? Hvaða verk-efni og starfsvettvangur eru mikilvægust til að byrja með? 6) Hverjar hafa verið helstu villur EIK(m-l) í sambandi við þessi mál.

Sumarbúðanefndin.

A) Miðað við stærð þá eru Sovétríkin efst. B) Miðað við hernaðarmátt þá eru Sovétr. nr.1. og Banda-ríkin nr.2. C) Miðað við fólksfjölda, þá er Kína nr.1. og Sovétr. nr.2. D) Miðað við efnahagslegan styrk þá eru Bandaríkin nr. 1., er Kína kemst ekki hátt á þeim lista. E) Miðað við beina íhlutun í málefni annarra ríkja þá eru Banda-ríkin og Sovétríkin í harðri samkeppni um efsta sætið - og Víetnam kemst ofar en Kína á þeim lista.

Sem sagt málið er óleyst - nema ef tilgáta bjartsýn-ismannsins hér hjá Samtíningi reynist rétt. Nefnilega sú að Ólafur sé hér að sneiða að Sovétríkjunum undir rós, og hafi komist að sömu niðurstöðu og margir aðrir: að megin hættan fyrir Víetnam komi frá Sovétríkjunum.

KONA NOKKUR,

.. þurfið að nafni, sem vinnur í Sambandsverksmiðju-unum á Akureyri, var eitt sinn að sækja um leyfi ráðuneytis fyrir Sambandið að flytja út 2 stk. af ullar-teppum til Býskalands á 19 mörk stykkið. Fór hún dálka-villt á eyðublaðinu og skræði nafn seljanda, Sambands Íslenskra Samvinnufélaga í dálkin fyrir heiti vörunnar. Viku síðar fékk hún umsókn-ina aftur í hausinn og hafði ráðuneytið sett stóran hring utan um verð vörunnar.

Páll Helgason vinnufélagi þurfið, kastaði þá fram þessari stöku:

Víðfemt er þurfiðar veldi og viðskipta engin tregða. Tvö stykki Samband hún seldi og sá henni enginn bregða.

ENGA MIÐLÍNU MILLI JAN MAYEN OG ÍSLANDS

Fulltrúar EIK(m-l) og AKP(m-l) í Noregi (Komm-únistaflokks verkamanna(m-l)) áttu nýlega með sér fund um ýmis mál er varða bæði sam-þékin og löndin. Rétt var um það hvernig kreppa auðvalds-ins kemur fram í löndunum báðum og um alþjóðástandið í ljósi vaxandi stríðshattu.

JAN MAYEN

Fulltrúarnir ítrekuðu fyrri afstöðu samtakanna í Jan

Mayenmálinu, þar sem þess er krafist að norsk stjórnvöld falli frá kröfunni um að hafsvæðinu milli Íslands og Jan Mayen verði skipt með miðlínu. Vegna þess hve hafsvæðið hefur mikla efnahags-lega þýðingu fyrir Ísland beri norskum stjórnvöldum að viðurkenna 200 mílna lög-sögu Íslands.

EIK(m-l) hafa sett fram og ítreka þá kröfu til íslenskra stjórnvalda að þau kviki ekki

frá rétti íslenska þjóðríkis-ins til yfirráða yfir 200 mílna lögsögunni.

AKP(m-l) hefur sett fram og ítrekað þá kröfu að norsk stjórnvöld virði rétt Íslands.

Samskipti EIK(m-l) og AKP(m-l) byggja á alþjóða-hyggu óreiganna og langri vináttu alþýðu Íslands og Noregs og þau eru staðráðin í að efla þessa vináttu og styrkja gagnkvæm samskipti sín.

SAMNINGS- OG VERKFAHLS-RETTUR

Samþykktir þingsins um samnings- og verkfallsmál gengu ekki eins langt og hvatt hafði verið til af Andófi '79. Þingið krefst þess að tveggja ára reglan um gildistíma samninga verði afnumin. Þá er krafist verk-fallsréttar fyrir aðildar-félög um sérsamninga.

Að ekki náðist samþykkt um fullan og óskorðan samnings og verkfallsrétt er veikleiki. Því víðtakari sem þessi réttur er, þeim mun meiri ábyrgð leggur hann á herðar hverjum almennum félagsmanni og er þess vegna sterkara vopn.

VERKFAHLSJÓÐUR STOFNADUR

Í verkfalli BSRB árið 1977 sýndi það sig að vöntun á verkfallssjóði var veikleika-merki í baráttunni. Þegar svo stór hópur sem félagar BSRB eru, á í verkfalli og það stendur langan tíma, þá er digur verkfallssjóður beinlínis eitt af stóru vopnunum í vopnabúri launa-fólksins. Aðeins það að vita af digrum verkfallssjóði við hlið skeleggjar baráttu-

stefnu hræðir forsprakka ríkisvaldsins.

SAMNINGANEFND LÖGD STEFNA

Ein samþykkt þingsins beindist til samninganefndar BSRB. Lagt er að henni að hún taki fullt tillit til ályktana 31.þingsins um þau atriði er varða kjaramál.

Þá er samninganefndinni uppálagt að kynna félags-mönnum kröfur samtakanna, bæði með birtingu í Ásgarði, blaði BSRB, og með því að efna til funda víðsvegar um landið.

Þessari samþykkt þingsins verða almennir félagar að fylgja vel á eftir. Það er nauðsynlegt að allir félags-menn séu á verði. Við getum aldrei treyst því að samninganefnd eða forysta standi á kröfunum ef við ekki höldum þeim að henni.

Auk funda um allt land, má benda BSRB-forystunni á þær starfsaðferðir sem reyndust Andófi '79 vel, en það er að heimsækja opinbera starfs-menn í matartímum í mötu-neytum og kaffistofum. Fólkið vill ræða kjaramál sín, þó svo að það komi sér ekki á sérstaka fundi þar sem um þau er fjallað.

BSRB: STUÐNINGUR VIÐ KRÖFUR FARMANNA

Þing BSRB samþykkti álykt-un þar sem áróðursherferð og verkbannshótun VSÍ er fordæmd. Þingið skorar á útgerðarfélagin að gangast að kröfum farmanna um að þeir fái hliðstæð kjör og aðrir hafa miðað við raunverulegan vinnutíma.

Þessi samþykkt BSRB-þings er góður vottur um samstöðu með öðru launafólki í baráttu.

ANDÓF '79 GAF RÚM 100 ÞÚSUND Í VERKFAHLSJÓÐ BSRB.

Þegar boðað var til matar-hlés síðasta dag þingsins var fulltrúum Andófs '79 gefið tækifæri til að afhenda BSRB upphæð kr.107 þúsund í verkfallssjóðinn. Upphæð þessi er afgangur þess fjármagns sem Andófi '79 safnaði til að standa straum af kostnaði við baráttuna gegn samkomulagi BSRB og ríkisins. Það kom fram í ávarpi fulltrúa Andófs '79 að einkveðið var í upphafi að ef einhver afgangur yrði, þá skuli hann renna í verkfalls-sjóð BSRB.

BSRB-þingið:

sé í rauninni nákvæmlega það sama og grunnkaupsskerðing. Samþykkt BSRB-þingsins tekur undir þær staðhæfingar, bæði hér í blaðinu og annars-staðar, að efnahagsstefna ríkisvaldsins sé kjararans-stefna. Við þetta mega fram-sæknir starfsmenn ríkis og bæja vel víða, þar sem slík afstaða þingsins er

Gerum stéttarfélagin að baráttutækjum

VSÍ afturhaldið ber sök á verkfallinu

Farmannaverkfallið er nú orðið tveggja mánaða. Allan þann tíma hafa farmmenn verið til viðræðu um bæði samninga og framkvæmd verkfallsins. Það verður ekki fram hjá því horft að framkvæmd verkfallsins hefur verið með þeim hætti að hvergi hefur þurft að stöðva framleiðslu í landinu. Vinnuveitendasambandið og útgerðarfélagin hafa sýnt meiri hörku bæði gagnvart farmönnum, t.d. neita þeir að leggja fram til-lögu að launaliðum, og gagnvart atvinnuvegunum, sem þessir aðilar vilja að stöðvist svo hægt verði að grípa inn í málið með lagavaldi.

Í verkfalli farmanna hefur það komið í ljós betur en áður hverjir það eru sem í raun og veru valda verkföllum og vinnustöðvunum. Kröfur farmanna ganga ekki lengra en það sem launa-fólk í landi hefur þegar fengið í gegn með sinni baráttu í gegn um árin. Hingað til hefur það ekki kallast kauphækkun að greidd séu meiri laun fyrir meiri vinnu, eða að greidd séu tvöföld laun fyrir vinnu á lögboðnum frídögum launafólks. Nú kallar VSÍ slíkt launa-hækkun og nefnir prósentu-töluna 100 í því sambandi. Að þverskallast við svo sjálfsögðum rétti manna

til að fá greidd laun samkvæmt því sem unnið er getur ekki kallast annað en svartasta afturhald. Það er VSÍ sem hefur neytt farmmenn til þess að stöðva flotan. Þvílík launakjör sem bjóðast á íslenska farskipaflotanum þekkjast ekki í nálægum löndum.

Sú staðreynd að ASÍ hefur ekki stutt við bakið á baráttu farmanna á ekki skilið annað en fordæmingu. Hér er um að ræða launamenn í baráttu fyrir battum kjörum, sem í engu er hægt að kalla óréttmæt. Stuðningur stærstu samtaka launa-fólks við slíka baráttu atti að vera sjálfsagður og skilyrðislaus.

37 af 57 vöruflutningaskipum eru stopp í verkfallinu. (Mynd: Verkalýðsblaðið)

Farmenn eru launamenn í baráttu — þá ber að styðja

Ingólfur
Ingólfsson
FFSÍ:
"Þeir kunna
ekkert annað
en að setja
lög í
allar áttir"

Ingólfur Ingólfsson

fyrir fjórðung þess sem þeir taka fyrir flutning á okkar framleiðslu t.d. fiskimjöli. Fyrir Járnbliðið taka þeir 12-14 dollara á tonnið en 48-50 fyrir flutning á fiskafurðunum.

Er beygur í ykkur út af verkfalli VSÍ?

Nei, ég vona bara að þeir helli sér út í þetta, þá stendur VSÍ drullunni upp fyrir haus. Þeir munu komast að því að þetta verður mislukkað hjá þeim. Hvað haldið þið að fólk geri þegar verkbanndið stöðvar vinnu í einu frysti-húsi en unnið er í öðru við hliðina (hjá Kaup-félaginu). VSÍ ætlar að sýna félagslegan styrk sinn, en afhjúpar í staðinn veikleika sinn.

Páll Hermannsson,
blaðafulltrúi farmanna:
"Ef það væri meiri harka
væri meira stopp núna".

Tíðindamaður Verkalýðs-blaðsins ræddi í síðustu viku við Pál Hermannsson blaðafulltrúa farmanna og Ingólf Ingólfsson forseta FFSÍ um verkfallið og stöðu þess.

Páll var spurður um áróður vinnuveitenda og annarra um að verkfall og kröfur farmanna væru undanfari hol-skeflu launahækkana og verkfalla.

Þeim hefur mistekist þetta. Þessi áróður býtur ekki á okkur. Við stöndum í brjóstvörðinni á þann hátt að á okkur er verið að reyna nýja stefnu. Verkfallið hefur nú (13.6.) staðið 49 daga. Ef það væri harka í því frá okkar hendi væri miklu meira stopp í dag. Utgerðarfélagin og VSÍ hafa reynt mörg belli-brögd. Landsbyggðin hefur verið svelt með olfu þrátt fyrir vilja okkar til að leysa það mál.

Við höfum reynt að beina spjótnum okkar að útgerðinni og jafnvel hefur verið reynt að meta hvar mótstaðan er mest. T.d. hafa öll þau skip sem haf eru talin til salt-

fiskflutninga fengið undan-págu frá okkur, en útgerð-irnar hafa stöðvað að þau séu notuð. Við settum ákveð-in sjálfsögð skilyrði fyrir undanþágu fyrir t.d. Skafta-fell til freðfiskflutninga, að skipið tæki aðeins fisk á þeim sögðum þar sem við lægi stöðvun og að fólk missti vinnu. Leiguskipin sem tekin voru til þessara flutninga lestuðu hins vegar aðeins þar sem best lá við með tilliti til mark-ada úti, en ekki var tekið tillit til ástandsins hér heima.

Vinnuveitendur fullyrða að ef farmann fái sitt þá skelli á holskefla launa-hækkana.

Vitleysa kröfur okkar eru þar að við fáum sömu kjör og fólk í landi. Við viljum fá venjuleg frí, sem við getum tekið út eða unnið og fengið greitt fyrir eins og gerist í landi. T.d. ef hafnarverkamaður vinnur á frídeg, þá fær hann greitt helgidagaálag, eða tvöföld laun. Við fáum aðeins einfalt kaup þegar við vinnum lögboðna frí-daga. Þessu viljum við breyta. Við förum ekki fram á neitt sem heitir að tillit sé tekið til okkar farmanna sem sérhóps, að við eigum að fá meira en aðrir. Þess vegna eru kröfur okkar alls enginn hvati á aðra til að krefjast meira. Við förum bara fram á að fá hluta af því sem aðrir hafa þegar fengið.

Hvernig er samstaðan? Mjög góð. Þetta verkfall er spurning um samstöðu hjá þessari starfsstétt, þar sem menn ná aldrei saman. Við höfum ekki í langan tíma verið saman-komnir svo margir. Fund-

Páll Hermannsson

urinn í Sigtúni um daginn, þar sem gerð var samþykkt um að víkja ekki fyrir lagasetningu, var lýs-andi dæmi um samstöðuna. Um 90% farmanna var þar samankominn. Það var merkt við og þeir sem ekki komust voru langflestir úti á landi eða við vinnu á undan-págu. Á fundinum var hvatt til harðari aðgerða, en engin rödd talaði fyrir því að draga úr.

Hvernig er fjárhagsstaða ykkar núna eftir um tveggja mánaða verkfall? Er ekki þröngt í búí?

Jú, það er farið að verða úr litlu að spila hjá mörgum. Menn búa við svo lítið öryggi, en menn eru orðnir vanir þessu að vera hýrudregnir. T.d. ef maður sem fær tannþínu rétt áður en skip leggur upp í túr og verður eftir heima og túrin er 40 daga, þá er þar kominn 40 daga launa-laus tími, svo við erum ýmsu vanir. Við höfum sett í gang maskínu til að safna peningu. Þeir sem eru í vinnu láta fé af hendi rakna og þeir sem áttu eitthvað þegar verkfallið hófst hafa gefið og þessu er miðlað milli manna. Þeir sem voru í fríi þegar verkfallið hófst eru verst settir.

SAMSTAÐA TIL SIGURS

Verkalýðsblaðið tók nokkra verkfallsmenn tali og spurði hvernig hugurinn væri eftir 2 mánaða verkfall.

Örn Sigurðsson vélstjóri á Skógarfossi sagði að hugurinn væri eins og í upphafi.

Það er engin uppgjöf, ég hef ekki heyrt á það minnst. Það verður að keyra þetta til sigurs eins og komið er. Ef það hefur verið taktík að treina þetta

þess vegna þá hefur það algerlega misheppnast.

Hér er alltaf fjölmenni (í félagsmiðstöð FFSÍ) og það sýnir samstöðuna.

Aðrir sem Verkalýðsblaðið ræddi við tóku í sama streng og Örn og var engan upp-gjafartón að finna, heldur þvert á móti. Menn ræddu um nýja tvo mánuði í verkfalli væri það nauðsynlegt til að ná fram réttmætum kröfum. Það sýnir samhuginn og styrkinn.

Hin grimmu olíu ævintýri

I nýrri bók "Hið grimma olíuævintýri", eftir norsku höfundana Björn Nilsen og Bernt Eggen er olíuævintýrinu svokallaða í Norðursjónum gerð skil þar er flett ofan af því sem raunverulega hefur gerst.

Hér á landi hefur því helst verið haldið að fólki, að allt sé með felldu, að vinnuastæður séu til fyrirmyndar, öryggisútbúnaður fullkominn, launakjör með því besta o.s.frv.

Annar höfunda bókarnnar Björn Nilsen, er dagskrár-ritstjóri í norska sjónvarpinu og stýrði hann fjórum þáttum sem gerðir voru um olíuævintýri. Þáttir þessir opnuðu augu norsks almennings fyrir því, sem var að gerast.

Sem dæmi um það hvað bók þeirra félaganna afhjúpar má nefna að samkvæmt opinberum heimildum er tala dauðsfalla í olíuvinnslunni í Norðursjónum 135. Höfundar geta fært heimildir fyrir a.m.k. 235 dauðsföllum. Fjöldi slysa er mikill á borpóllunum, en opinberar tölur segja annað. Í "Brown Book", sem breska orkumálaráðuneytið gefur út ár hvert um olíu- og gasvinnslu segir, að árið 1975 hafi 50 alvarleg slys átt sér stað. Í skýrslu sem Háskólinn í Edinborg gaf út 1978 segir að 702 olíuverkamenn hafi verið meðhöndlaðir eftir slys árið 1975. Þarna munar bara 650.

Forsíða bókarnnar, sem Október-forlagið í Noregi gaf út.

Bókin fjallar ítarlega um það hvernig vinnulöggjöf og réttindi verkamanna eru sniðgengin. Hvernig farið er með mikinn fjölda erlendra verkamanna, sem margir hverjir séu hvergi skráðir. Útlendingur sem skráður var hattur starfi 1974, lét lífið 1978.

Þeir verkamenn sem voga sér að opna kjaftim, eru umsvifalaust teknir. Allir forsprakar verkfalla og kjarabaráttu verkamanna eru settir í land og þeim neitað að snúa aftur til vinnu.

Þetta er lífið (eða dauðinn) í Norðursjónum. Það er enginn sem hefur yfirsýn yfir það hversu mörg fyrirtæki hafa verk í Norðursjónum, ekki einu sinni í norska hlutanum og jafnvel ekki við byggingu eins borpalls. Fyrirkomulagið er samslungið með verkföllum og undirverktökum og undirverktökum. Í öllu þessu róti veit enginn hver fjöldi verkamanna er í raun og veru, yfir það er ekki til nein skrá og þar af leiðandi ekkert virkt eftirlit.

Ragnar Arnalds:

„Tillögur flokksins eru býsna langt frá sósíalisma. . .“

Flokkurinn

Flokksstarf AB er dæmigert fyrir borgarlegan flokk. Í raunverulegum sósíalískum flokki er félaga fjöldinn virkur þátttakandi í mótum stefnu og allri ákvarðanatækt. Þegar stefnumarkandi ákvarðanir eru teknar er það gert á grundvelli ítarlegrar umræðu og vitundar allra flokksfélaga. Þannig tryggir sósíalískur flokkur bæði virkni félaga, fjöldans og einingu.

Í AB er slíkt lýðræði ekki fyrir hendi. Fönnem klíka forystumanna sýður saman afstöðu og stefnu flokksins, sem síðan er kynnt flokksfélögum. T.d. var pólitískur grundvöllur stjórnsamstarfs AB við aðra flokka. Aldrei ræddur (og er slíkur grundvöllur ekki til) og því vissu félaga AB aldrei hverjir yrði sleppt og hvað yrði tekið með í stjórnsamstarf af stefnu flokksins. Almenn er hægt að segja að starfsaðferðir AB sem stjórnmálaflokks eru aldrei ræddar í flokknum öllum. Það lengsta sem umræðan hefur komist er að öðru hvoru eru haldnir s.k. þarjarmálafundir, þar sem félagsmenn í þarjarmálum er rætt.

Félagafjöldi flokksins segir lífið um starð hans. Kossingafylgi segir ennþá minna. Sósíalískir flokkar

telja aldrei fleiri félaga en þá sem sýna lágmarks-virkni. Það er ekki nóg að greiða félagsgjöld inn á gírð og koma svo ekki nærri starfi. Í AB eru í raun og veru aðeins örfá hundruð virkra félaga. Styrktarmannafjöldi flokksins telur rúmlega 300 félaga, þ.e. sá fjöldi sem greiðir reglulega fé til að halda flokksvélinni gangandi.

Drifkrafturinn í starfi flokksins er þinglið hans. Í sósíalískum flokki er félaga fjöldinn drifkrafturinn, en þingmenn og aðrir kjórnir fulltrúar úr röðum hans eru þjórnar flokksfélaganna og halda á þeirra málum inni í valdakerfinu. Það skyldi þó ekki vera þannig að þjónslund þingmanna AB gagnvart félögum flokksins gnæfi hæst þegar þeir raustist til að upprita víxil fyrir einn og einn félaga.

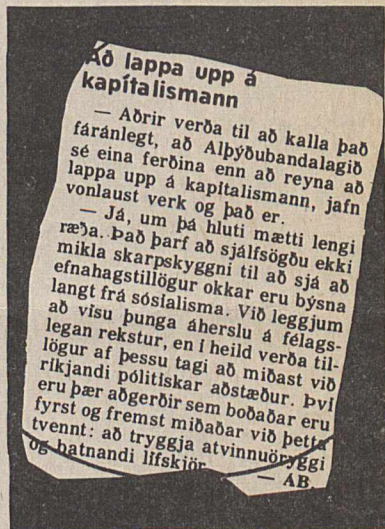
Í viðtali við Ólaf Ragnar Grímsson 3.sept. 78, spyr hann sjálfur, en svarar auðvitað ekki, -"Hvers konar baráttutæki er þingflokkur í sósíalískri hreyfingu?". Svárið fyrir AB er að þingflokkurinn er hreyfingin nær öll, en hún er sfður en svo sósíalísk.

Frá því var greint í síðasta blaði að óánægjan með stefnu Alþýðubandalagsins kurrði undir niðri í flokknum. Alþýðubandalagið kallar sig sósíalískan flokk og segist stefna að sósíalisma á Íslandi, enda þótt "sósíalismi" bandalagsforysturnar sé orðinn annað en alræðisskipulag vinnandi fólks. Sósíalískur flokkur, sem ber nafnið með rentu hlýtur að sýna það í starfi að stefnan sé eitthvað annað en nafnið tómt. Á undanförmum árum hefur gefist ágæt tækifæri til þess að skoða trúverðugleik "sósíalískrar" stefnu Alþýðubandalagsins. Orð og verk tala öðru máli en stefnuskránn.

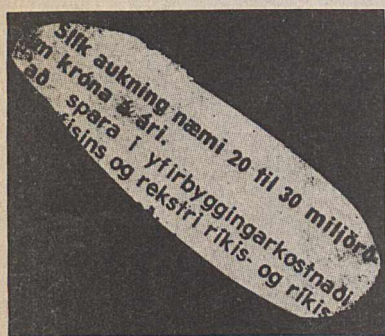
Starf að stefnu

Að spara, lækka og fækka. . .

Það er sjálfsagt að spyrja fyrst að því hver sé stefna AB. Ragnar Arnalds svarar þessu best sjálfur í viðtali við Þjóðviljann 28. jan. 79.

Að lappa upp á kapitalismann — Aðrir verba til að kalla það faranlegt, að Alþýðubandalagið sé eina ferðin enn að reyna að vonlausit verk og það er. — Já, um þá hluti mætti lengi ræða. Það þarf að sjálfsgötu ekki mikla skarpskyggni til að sjá að einhagstíllögur okkar eru býsna langt frá sósíalisma. Við leggjum legan rektur, en í heild verba til ríkjandi pólitískar aðstæður. Því fyrst og fremst miðaður við þetta er að tryggja atvinnuleggi og hataandi lífskjör. — AB.

Launin ekki orsök, en samt. . .

Það er sannað af ungum hagræðingum okkar að launin séu ekki orsök verðbólgunnar. Segir Láðvirk í pistli í Þjóðviljann 19. apríl 79. Víst eru þessar sannanir fyrir hendi og hafa verið. Þetta sýndi Karl Marx fram á t.d. í ræðu sinni um laun, verð og gróða (Orvalsrit I, bls. 156).

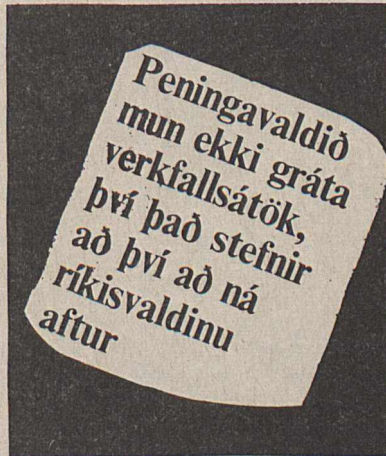
Það liggur þó fyrir að ekki er eining um þetta innan AB. Eitt helsta baráttumál ríkisstjórnmanna og forystu ASÍ, þar sem situr blómi AB-forystunnar(?) hefur verið að stemma stigu við launahækkunum sem lið í baráttunni gegn verðbólgunni. Þar kemur ekki annað fram en að launin séu bein orsök verðbólgunnar. Og sú áhersla sem lögð er á þetta atriði í öllu karpí AB og verkafósförysturnar, bendir til þess að frá atriði komist í hálfkvist við laun vinnandi fólks hvað snertir orsakavald að verðbólgu.

Samningana í gildi — igildi samninga

Sá maður sem AB hefur teft fram sem helsta verkafósforkölfi á undanförmum árum og ætla má að fylgi stefnu flokksins er Guðmundur J. Guðmundsson. Í Þjóðviljavíðtali 2.6.79 vinnur Guðmundur afrek sem flestir íslenskufraðingar mættu öfunda hann af. Allir vita að afstaða AB var fyrir kosningar — SAMNINGANA Í GILDI. AB fór með það inn í ríkisstjórn að samningarnir frá júní 1977 skyldu settir í gildi, eftir að fhaldið hafði rofið þá. Nú segir Guðmundur að lofað hafi verið í gildi samninganna. Með þessu er Guðmundur J. og AB-forystan að opna fyrir nýjan skilning á þessu með gildiðskvæði samninga. Samninga þarf ekki að halda, þeim er hægt að breyta og þá er hægt að teygja og allt ótskýrt eftirá með því að fglidi samninganna hafi verið haldið, þ.e. að eitt hafi komið í annars stað, þetta er einmitt stefna ríkis og "verkafóshreyfingar" gengur út á. Launaliðum samninga er breytt og í staðinn eru sett loforð um "félagsmálapakka" o.fl. sem viktud af forystunni eiga að mæla upp það tapað á launum. Guðmundur J. er einn af forsöprökum fyrir því að brjóta á bak aftur samningsrétt og samstöðu launafólks.

Ríkisvaldið

Það hefur löngum verið sagt um lélega baráttumenn að vopnin snúist í höndunum á þeim. Þannig virðist vera farið með verkafósförystunna. Nú er það vafamál til hvarar fylkingarinnar telja á Guðmund J. svo skellegur

baráttumaður sem hann er gegn hagsmunum verkafólks. Í ofangreindu viðtali við Þjóðviljann hamrar Guðmundur á þeirri kenningu AB, að ríkisvaldið sé í raun stéttlaust fyrirbrigði, þ.e. sé fmið í höndunum á auðvaldi eða verkafó, eftir því hvaða flokkar sitji í ríkisstjórn. Skiptir þá sköpum hvort AB á þar sæti, því allar ríkisstjórnir sem AB á sæti í eru "verkafósförystir" og allar stjórnir sem AB á ekki sæti í eru stjórnir "peningavaldsins".

Frelsi til samninga — hver er spurður?

Alþýðuleikhúsið — sunnandild. Blómarsir. Stjórnir Hauk Símónarson. Leikstjórnir: Þórhildur Þorleifsdóttir, Leikendur: Guðrún Ólafsdóttir, Helga Thorberg, Edda Björgvinsdóttir, Guðrún Helgadóttir, Sólveig Hauksdóttir, Kristín Kristjánsdóttir, Elísabet B. Þórisdóttir, Bjarni Ingvason, Evert Ingafrasson, Ósli Rúnar Jónsson, Edda Hólm, Sigrún Björnsdóttir.

Það var með eftirvæntingu, sem ég settist inn í Lindarba á frumsýningu Alþýðuleikhússins — sunnandildar — á "Blómarsinum" eftir Ólaf Hauk Símónarson. Ég var búinn að heyrna um hvað leikritið fjallaði, — inðverkanur. Rannsóknir á lífi inðverkakvænna eru nauðsynleg forsenda þess, að slíkt verk verði til. Og þar hefur

Ólafur Haukur gert af samvirksemin. Slíkum vinnubrögðum getum við lært af.

EFNIVIDUR

Það væri illa gert gagnvart lesendum að rekja efnisþráð, því að þið eigið líklega flest eftir að sjá leikritið. Við erum nefnilega ekki í neinum vafa — þetta leikrit verður allt verkafólk og allir verkafólsmenn að sjálf efni viðurnir en eins og ég sagði inðverkanur, lífsbarátta þeirra, kjör og draumar. Í tengslum við það er farið höndum um auðherrann, bóksgörir hans og meteorðargirð.

LIFANDI PERSÓNUSKÖPUN

Sterkar hliðar þessa leikrits eru margar. Ein þeirra er persónusköpunin. Hér er umfjöllunin nam. Kostir og gallar hvernar persónu falla saman í eðlilegar heildir og skapa ekki týpur, heldur lifandi, eðlilegt fólk, sem þess vegna grípur mann. Mér á eftir að þykja vant um þessar inðverkakonur lengi. Mistök þótti mér ein persónan, félagsráðgjafinn.

Í hinu mikla úrráðaplaggi AB frá því í maí 78, er á mörgum stöðum prentað, að gerða samninga beri skilyrðislaust að virða og að stéttarfélagin skuli hafa fullt frelsi til samninga um kjörin.

Nú eru forystumenn AB í toppforystu ASÍ og stærstu verkafósfélaganna, t.d. Dagsbrúnar. Það liggur beinast að spyrja þessa "flokksfélaga" hvort þau hafi verið stefna flokksins sem réði því að enginn í ASÍ utan við forystuna sjálfa var spurður að því hvort framlengja átti samningana um heilt ár, gefa átti eftir svo og svo mikið af verðbótum o.s.frv. (Félagar BSRB voru spurðir og þeir sögðu sitt álit). Á öllu s.l. starfsári Dagsbrúnar var haldinn einn félagsfundur. Hvar er þetta frelsi til samninga, þegar forystan situr á kerfinu og leitar vísvitandi ekki eftir áliti félagsmanna, en fremur hvern pólitíska glapinn af öðrum.

Þegar hefja á sparnaðinn

Eftir langa máðu brá

svo við að forystulið AB í ríkisvaldinu höfu sparnaðarhnfinn á loft. Hvar var þá höggvið? Í feitarfílur peningamanna? Í hina digru yfirbyggingu ríkisbákansins? Nei, svo víðsfjarri. Hnffur AB-sparnaðarráðherra lenti í skólastarfinu og þar atlar hann að sneiða einar 500 milljónum á, t.d. Dagsbrúnar. Það liggur beinast að spyrja þessa "flokksfélaga" hvort þau hafi verið stefna flokksins sem réði því að enginn í ASÍ utan við forystuna sjálfa var spurður að því hvort framlengja átti samningana um heilt ár, gefa átti eftir svo og svo mikið af verðbótum o.s.frv. (Félagar BSRB voru spurðir og þeir sögðu sitt álit). Á öllu s.l. starfsári Dagsbrúnar var haldinn einn félagsfundur. Hvar er þetta frelsi til samninga, þegar forystan situr á kerfinu og leitar vísvitandi ekki eftir áliti félagsmanna, en fremur hvern pólitíska glapinn af öðrum.

Þetta litla sparnaðar-tiltak, sýnir ljóslega til hvers AB notar ráðherra snfa. Til gagns fyrir auðvaldið og ríkisvald þess. Og er þá sama hvað sagt er í stefnuskrá eða fögrum ræðum. Verkin segja allan samleikann.

Dagvístarsamstarfið:

„Starfið heldur áfram í haust“

— segir Margrét Sigurðardóttir í samstarfshópnum

Undirskriftarsöfnun Samstarfshóps um dagvistarmál undir kröfuna "Næg og góð dagvistarheimili fyrir öll börn", er nú lokið. Undirskriftir voru afhentar borgarstjórn Reykjavíkur 7. júní s.l. Voru þar þá orðnar samtals 10.413. Verkalýðsblaðið sneri sér til Margrétar Sigurðardóttur fulltrúa íbúasamtaka þinghóltanna í samstarfshópnum. Þáðum við hana að segja okkur hvernig hópurinn mæti árangurinn í undirskriftarsöfnuninni.

Miðað við það sem tókst að koma í verk, finnst okkur árangurinn góður, og við vorum mjög ánægð með góðar undirtektir fólks. Fólk tók þessum listum almennt fegins hendi. Því miður náðum við ekki til nærri því allra, sem við höfum þurft. T.d. vorum við alltof sein að fara með lista út í hverfin.

Heldur þó að þetta starf skili einhverjum árangri í fleiri dagvistarheimilum eða batni aðstöðu dagvistarheimila?

Ég vona það. Við vitum ekki ennþá, hvort þetta hefur skapað einhvern

þrýsting, en manni finnst, að þegar meira en tfu þúsund manns skrifa sig á undirskriftarlista um einhverja kröfu, sé annað ekki hægt en taka tillit til þeirra.

Hvernig hefur þér fundist að starfa í þessum samstarfshópi?

Mér hefur fundist mjög gaman að starfa í hópnum. Þeir sem þar hafa starfað, hafa verið áhugasamir því er þó ekki að neita, að sumir samstarfsaðilarirnir hefðu mátt láta sjá sig oftar. Það var ansi erfitt að ná öllum hópnum saman til starfa. Við náðum t.d.

Fulltrúi Samstarfshópsins afhendir borgarstjórn Reykjavíkur dagvistarundirskriftirnar. (Mynd: Verkalýðsblaðið)

ekki fleiri undirskriftum vegna þess að af þeim tólf förmegasamtökum, sem tóku förmegasamtök, var aðeins helmingurinn sem stóð sig í starfinu. Þetta ólli því líka, að álagið vegna alls undirbúnings aðgerða varð óþarflaga mikið á þeim sem störfuðu.

Eru einhverjar áætlanir uppi um frekara starf?

Á síðasta fundi okkar ákváðum við að hætta samstarfinu ekki, heldur stefna hópnum saman í haust fmsir ágætir fulltrúar geta ekki komið aftur, en ég vona að aðrir verði skipaðir í þeirra starf. Vonandi stöndum við okkur

jafnvel eða betur en áður. Við ætlum okkur ekki að fara út í meiri undirskriftahefendur í bili, heldur erum við að yta á eftir málinu á annan hátt, t.d. í gegnum fjölmiðla. Hugmynd er líka uppi um að 24. mars verði áfram farið í kröfugöngu fyrir bättu ástandi dagvistarmála svo lengi sem þarf.

Ég vil að lokum hvetja fólk til að sýna samstöðu í þessu brýna hagsmunu og jafnréttismáli, sagði Margrét Sigurðardóttir að endingu. Við þökkum henni viðtalið, og óskum hópnum til hamingju með árangurinn. Hagspekilantar AB.

— menning og listir —

Alþýðuleikhúsið — sunnandild. Blómarsir. Stjórnir Hauk Símónarson. Leikstjórnir: Þórhildur Þorleifsdóttir, Leikendur: Guðrún Ólafsdóttir, Helga Thorberg, Edda Björgvinsdóttir, Guðrún Helgadóttir, Sólveig Hauksdóttir, Kristín Kristjánsdóttir, Elísabet B. Þórisdóttir, Bjarni Ingvason, Evert Ingafrasson, Ósli Rúnar Jónsson, Edda Hólm, Sigrún Björnsdóttir.

Það var með eftirvæntingu, sem ég settist inn í Lindarba á frumsýningu Alþýðuleikhússins — sunnandildar — á "Blómarsinum" eftir Ólaf Hauk Símónarson. Ég var búinn að heyrna um hvað leikritið fjallaði, — inðverkanur. Rannsóknir á lífi inðverkakvænna eru nauðsynleg forsenda þess, að slíkt verk verði til. Og þar hefur

Tekur málstað verkafólks

Félagsráðgjafar nota yfirleitt ekki hvíta læknaþoppa, a.m.k. í viðtölum við fólk. Og ég held að það viðhorf sem félagsráðgjafinn var látinn miðla, hefði skilað sér betur úr munni "frjálslynds" læknis.

STÉTTARSAMSTAÐA

Tengsl inðverkakvænna sjó sín á milli eru mikilvægur þáttur verksins. Þar finnst mér mestu skipta sú hlýja og sanna samstaða, sem ríkir þeirra á milli, þrátt fyrir rifrildi og skiptar skoðanir. Þetta vil ég kalla stéttarsamstöðu, samstöðu verkafólks sem hóps gagnvart yfirbóðunum.

Ólafí Hauki tekst að sýna okkur þessa samstöðu. Og Ólafur Haukur sýnir okkur hvernig þessi samstaða verður að lifandi afli í baráttu.

Framhald þessa verks er spennandi. Hvernig fer baráttan fram? Hvaða mistök verða gerð? Hvað verður hægt að læra af þeim? Þessum spurningum á Ólafur Haukur vonandi eftir að svara í framtíðinni.

VIDHORF TIL KVENNA

Það fer ekki hjá því, þegar sjó konur eru aðalpersónur leikverks — eða átti ég heldur að segja aðalpersóna — að viðhorf höfundar til kvenna komi vel fram. Ég tel að höfundi tákist vel upp og hann lýsi raunveruleikanum. T.d. er ölfku saman að jafna viðhorfi Ólafs Hauks til kvenna-baráttu, sem þáttur í baráttu stéttanna og kvenrenbu Guðlaugs Arasonar ("Eldhúsmellur").

STÉTTASAMVINNAN

Umfjöllunin um stéttasamvinnuna — þann bóðskap að atvinnurekendur og verkafólk skuli leysa mál sín í sameiningu — var veikasti hlekkurinn í leikritinu. Það kom fram að verkafósförystan væri léleg. Verktjórnin (Lalli) var fulltrúi stéttasamvinnunnar úr hópi verkafólksins sjálfs. Fyrir það var hann fyrirliðinn af inðverkakonunum. Gagnvart atvinnurekandanum var hann huglaus slefberi hans. Frh. á bls. 7

Lönd vilja sjálfstæði - þjóðir vilja frelsi - alþýðan vill byltingu

Salt II:

Samningar risavelda stöðva ekki vígbúnaðinn

Eftir taplega sjö ára samningaviðræður hafa Bandaríkin og Sovétríkin orðið sammála um nýjan samning um takmörkun kjarnorkuvopna (SALT 2). Allt samningatímabilið hafa bæði risaveldin haldið áfram kapphlaupinu um yfirburði í kjarnorkuvopna-búnaði. Grundvallaratriði samninganna er að báðir aðilar skuli ráða yfir sama magni kjarnorkuvopna. SALT 2, sem á að gilda til 1985, ákveður aðallega efri mörkin fyrir vopnamagn og staðsetningu sumra nýrra vopnakerfa. Meginatriði SALT 2 eru:

- 1) Takmarka skal fjölda langdrægra sprengjuflugvéla og eldflauga sem skotið er frá kafbátum við 2250.
- 2) Skotpallar fyrir eldflaugar með mörgum sprengjuhleðslum og sprengjuflugvélar með langdrægum flugskeytum mega ekki vera fleiri en 1320.
- 3) Hvor aðilinn má smíða eina nýja tegund langdrægra eldflauga (ICBM), en þær mega ekki vera nema 5% öflugri en fyrri tegundir.
- 4) Eldflaugar með mörgum sprengjuhleðslum mega ekki vera nema 10 í

hverri skotstöð.

Afleiðingar samningsins munu verða að Sovétríkin þurfa að fækka eldflaugum sínum um 150 fyrir árið 1985 og að Bandaríkin verða að draga úr smíðum skotpalla fyrir eldflaugar með margar sprengjuhleðslur. En þótt ákvæðum samningsins sé fylgt þá hafa risaveldin tvö enn sem fyrr nægilegt magn vopna til að útrýma hvort öðru ásamt því sem eftir er af heimsbyggðinni.

Samningurinn kemur alls ekki í veg fyrir smíði ýmissa nýrra vopna sem ekki eru nefnd á nafn í samningunum.

EEKKI MINNST Á EVRÓPU

Samningarnir eru einnig takmarkaðir á öðrum sviðum sem eru Sovétríkunum í hag. SALT 2 snýst eingöngu um langdræg flugskeyti sem er skotið af öðru risaveldinu að skotmarki í hinu. Samningurinn inniheldur ekkert um þau vopn Sovétríkjanna sem draga ekki til Bandaríkjanna en duga vel gegn Vestur-Evrópu. Þetta hefur verið eitt aðal deiluefnið í viðræðunum og Sovétríkin

höfðu sitt fram að þessu leyti. Bandaríkin geta hinsvegar haldið áfram að þróa skeyti á hreyfanlegum skotstöðum, langdræg skeyti sem flytja má í göngum meðanjarðar og erfitt er fyrir Sovétríkin að eyðileggja. En smíði slíkra skeyta lýkur ekki fyrr en um 1985.

EFTIRLIT

Það vandamál sem fylgir

eftirliti með því að ákvæðum samningsins sé fylgt, er enn til staðar. Bandaríkin hafa haft sérstakar áhyggjur af eftirlitinu eftir að þeir misstu tvær mikilvægar CIA-njósna-stöðvar í Íran. Sovétríkin hafa einnig náð forskoti í smíði vopna sem má koma fyrir á brautum umhverfis jörðina, ennfremur hafa þeir byggt háþróað kerfi

frh. á bls. 7

Eldflaug búin kjarnaoddi.

Danskir kommúnistar hundsa kosningar til EBE-þings

Að undanfögnu hafa farið fram kosningar til þings Efna-hagsbandalags Evrópu í aðildarlöndum þess. Að mati danskra kommúnista, sem eru andstaðingar EBE-aðildarinnar var rangt að taka þátt í þessum kosningum, þar sem að efling miðstýringarinnar í EBE þýði minnkandi sjálfstæði ríkjanna í bandalaginu.

Arbejderavisen, málgað Kommúniska verkamanna-flokkssins í Danmörku, hefur birt greinaflokk um málið og þar hefur m.a. eftirfarandi niðurstaða verið birt: "Hlutverk EBE-kosninganna er að koma upp

lýðræðislegri framhlið. Bak við þessa framhlið á að byggja "Bandaríki Evrópu", og það getur einungis gerst með því að t.d. réttur danskrar alþýðu til þjóðlegs sjálfstæðis skerðist.

Það er því ekki hlutverk andstaðinga EBE að berjast fyrir lýðrættindum innan þings EBE. Verkefnið er að hindra að EBE-þingið verði að löggjafarsamkomu yfirhöfuð. Þetta verkefni er best leyst með því að koma í veg fyrir að þetta þing hljóti stuðning almennings í einu eða öðru formi. Aðferðin sem beita skal er hundsun kosninganna."

EBE-LÖG HÆRRA SETT EN DÖNSK

Nú þegar eru mörg dæmi um neikvæða þróun innan EBE. Danskir dómstólar hafa samþykkt að lög bandalagsins séu herra sett en lög danska ríkisins. Og EBE-dómstóllinn fer ekki dult með það að hann vill að lög EBE séu aðri í öllum löndunum. EBE-þingið mun án efa leiða til þess að dómstóllinn nalgast takmark sitt. Þegar danska auðvaldið réri að því öllum árum að koma Danmörku inn í bandalagið var m.a. því lofað af Jens Otto Kragh, þáverandi forsætisráðherra, að aðildin myndi ekki skerða sjálfstæði landsins. Hann fullyrti einnig að danskir ráðherrar myndu beita neitunarvaldi

sínu til að koma í veg fyrir að völd bandalagsins myndu aukast á kostnað Dana.

Þessi loforð hans voru í raun gagnstæð því sem þá þegar var búið að skrá í Rómar-sáttmálann (sem er n.k. stjórnarskrá EBE).

Anker Jørgensen tók við af Jens Otto og taldi hann sig ekki bundinn af loforðum hans - hann undirritaði því samþykkt æstu manna EBE-landanna um það að "innan tíu ára (þ.e. fyrir 1980) skulu tengsl landanna innbyrðis breytast í evrópskt bandalag."

BEINAR KOSNINGAR TIL EBE-ÞINGS, VERKFÆRI EINOKUNAR-AUÐVALDSINS.

Við athugun á þeim umræðum og skýrslum sem bandalagið hefur staðið fyrir kemur í ljós að þingkosningarnar eru hugsaðar sem verkfæri til að ná eftirtöldum markmiðum:

- að skapa pólitískt bandalag til að efla EBE-stöfn - anir sem eru aðri þjóðríkjunum.
- EBE-þingið verði miðstöð allrar ákvarðana-töku í framtíðinni.

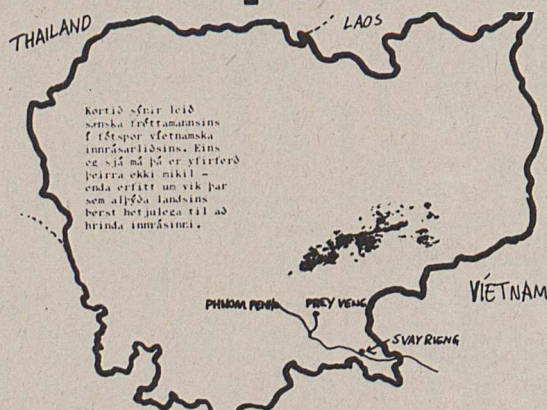
Það liggur í augum uppi að þessi markmið stefna þvert gegn þjóðlegum rétti aðildarlandanna. "Bandaríki Evrópu" verður bandalag evrópskrar borgarstéttar, sem samanstendur af stóru einokunarhringjunum innan EBE ásamt leiðandi hópum í stjórnsýslum hinna ýmsu landa. Aðgerðir þeirra miðast við gróðamöguleika þeirra - með meiri samþjöppun auðmagnsins, aukinni miðstýringu og stærri mörkuðum sjá þeir gróðahagsmunum sínum betur borgið.

Vor Víetnams í Kampútseu

13. júní s.l. sýndi sjónvarpið sanska mynd um Kampútseu. Myndin, sem var gerð undir verndarvæng víetnamska innrásarliðsins, einkendist af þeim tilgangi sem bjó að baki. Nefnilega að réttlæta innrásina.

Svífinn Erik Eriksson, sá sem spurði fólkíð um örlög ættingja og fjölskyldumeðlima, ferðaðist um svæði þar sem 150.000 manna vel búinn her var nýbúinn að ráðast yfir. En samt kom vart nokkuð orð um það. Óvinir innrásarliðsins fengu allan skammtinn og var þeim ekki borin vel sagan. Þær örfáu manneskjur sem sviarnir fundu höfðu allar sömu söguna að segja - furðu keimlíka. En engin skýring kom á öllum morðunum frekar en fyrri daginn. Fréttamenn sem ferðast undir verndarvæng innrásar- og hernámsliðs geta taplega vinst þess að það fólk sem þeir hitta á þeim svæðum sem hafa verið hertekin segi aðra sögu en hernum hentar.

Ofan á allt þetta bætist svo að Erik Eriksson hefur opinberlega lýst því yfir að hann líti á Víetnam sem frelsara Kampútseu. Hlutleysi hans við gerð myndarinnar var því tapast til staðar - hann hlýtur að hafa lagt sig fram við að "frelsararnir" kæmu vel út úr verkinu.

SMÁATRÍÐI

Undirritaður gerði sér far um að rýna myndina með gagnrýnu auga. Nokkur smáatriði hnaut ég um. M.a. fannst mér einkennilegt að fólk sem hafði verið tvítt og bast um landið að eigin sögn, skyldi vita nákvæmar tölur um dauða í heimaborg sinni. Sérlega verður þetta ótrúlegt þar sem að erfitt er að kasta tölu á lifandi, sem enn eru dreifdir um allt land (fréttamenn vinveittir víetnömum segja m.a. að enn hafi engir smíði til baka af þeim sem voru fluttir til margra héraða í vestur og norðurhlutum landsins). Sé það einni tekið með í reikninginn að víetnamska liðið ræður ekki nema litlum hluta landsins, og örlitlum hluta íbúanna, þá verður þessi talnaleykur enn ótrúlegri.

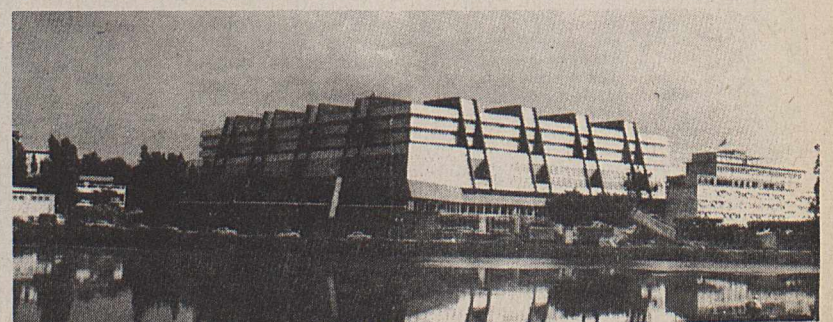
Einnig þóttist ég heyra a.m.k. tvisvar að fólkinu

voru lögð orð í munn - og allt þetta léttlyndi fannst mér stríða gegn þeim alvarlegu hlutum sem fólkíð skýrði frá. Kona nokkur kvaðst hafa verið neydd til þess að kenna - en þulurinn í myndinni hafði stuttu áður endurtekið margfraga sögu um að allir skólar hefðu verið lagðir niður.

Fólkíð hafði ennfremur orð á því að það hefði nagan mat núna. Er það þverfugt við frásagnir franskra blaðamanna sem voru í Phnom Penh um svipað leyti og svífinn. Þeir sögðu að fólkíð hefði soltið heilu hungri og ekkert haft nema einstaka skammta frá nýju "stjórninni".

Niðurstaða mín er sú að myndin sé á engan hátt neitt sönnunargagn fyrir þá sem segja að stjórn Pol Pots hafi staðið fyrir fjöldamorðum.

Logi.

Bygging EBE-þingsins, friðsál, en hylur hinn raunverulega tilgang þess. (Mynd: Arbejderavisen.)

Skerfur lesenda

Er launami srétti æskilegt?

Þið hjá Vbl. skrifið mikið um jafnlaunastefnuna svokölluðu. Ég hef að mörgu leyti verið sammála þeirri umfjöllun ykkar, en samtímis finnst mér fmisslegt hafa vantað.

Þið talið um að verið sé að etja hópum launa-fólks saman, að verið sé að hylja hinn raunverulega andstaðing þoku, með því að skella allri skuldinni á hina svo kölluðu hálauna-hópa. Þá bendið þið rétti-

lega á, að jafnlaunastefnan byggir tilveru sína á hinna rammafturhaldsömu kökukerningu.

Þetta er allt góðra gjalda vert, en samt ekki nægilegt. Ég vil því beina til ykkar nokkrum spurningum:

- 1) Finnst ykkur launamunur milli t.d. flugmanns og verkamanns réttlátur og eðlilegur?
- 2) Hver er orsök þessa launamunar og fyrir launa-bili yfirleitt?
- 3) Hvað með sósíalísmann, yrði sambærilegur launamunur látinn haldast í þjóð-skipulagi verkafólksins?

Það eru margir sem eru óánægðir með stefnu ykkar í

þessum málum og eins finnst ýmsum óljóst hver meginatriði þessa máls eru. Umræðan er því þörf.

Láglaunamaður

Verkfall gegn verkbanni!

Mig langar að koma fram með stutta athugasemd við greinina "Brjótum verk-bönn á bak aftur", sem birtist í ll. tbl. Verkalýðs-bladsins. Í greininni er talað um að verkbönn megi m.a. brjóta á bak aftur með því að neita að virða verk-

bannið og taka upp fram-leiðslustörf í þeim mæli sem tök eru á.

Mér finnst sú afstaða, sem ritstjórn setur þarna fram mjög vafasöm og ekki ganga út frá raunveruleikanum. Ef fyrirtækið sem ég vinna hjá setur á verkbannt þýðir það fyrir mig, að það neitar að greiða mér laun. Það er ansi vonlaust mál að ætla sér að vinna og treysta á að það takist að innheimta launin síðar. Eigendurnir þurfa ekki að borga okkur þótt við höldum framleiðslunni áfram. Og ekki getum við yfirtekið framleiðslutækin að óbreyttu þjóðskipulagi - eða hvað? Ég held að sú leið,

sem undirmenn á farskipum og félagar í grafíska sveina-félaginu hafa farið sé rétt við þar aðstaður, sem nú ríkjja. Þeir mæta verk-banni með baráttuyfirlýsingu: **verkfalli**, en aðeins hjá þeim fyrirtækjum sem settu á verkbannt. Verkalýðlk getur unnið í verkbannt hjá þeim fyrirtækjum, sem eru reiðubúin til að virða það að vettugi, og brjóta þannig niður samstöðu atvinnurekenda. Hugmyndir um að við getum unnið í verk-banninu í blóða við vilja vinnuveitenda okkar eru hins vegar aðeins draumórar sem hvergi eiga sér fylgjendur nema e.t.v. á síðum þjóð-viljans. Lesandi.

Um hvað deila Kína og nágrannaríkin?

Víetnam hernemur hluta Kampútseu. Byltingarhermenn í Kampútseu snúa vörn í sókn.

Í norðri liggja landamæri Kína að Sovétríkunum á löngu svæði. Um þessi landamæri hafa staðið deilur í langan tíma. Rússnesku keisararnir lögðu undir Rússland stór kínversk landsvæði á sínum tíma. Eftir byltinguna í Rússlandi 1917 var öllum nauðungarsamningum keisaraveldisins sagt upp og því lýst yfir að landamærin skuli vera á hefðbundnum stöðum. Á meðan Sovétríkin voru enn sósíalísk urðu engir ágreiningar um landamæramálin. Á sjöunda áratugnum komu fram hjá sovésku valdamönnum skoðanir um að landamærin að Kína væru eins og á dögum keisarans. Þessu vildu kínverjar alls ekki una. Umdeilt landsvæði er á stærð við fjögur Frakk-lönd. Á þessum landamærum hefur komið til vopnaátaka.

Í suðri liggja kínversku landamærin að Víetnam, Laos, Burma, Indlandi og Pakistan. Deilur hafa orðið við Indland árið 1962, er lyktaði svo að þar hafa landamærin verið friðsamleg síðan, og við Víetnam og Laos nú á síðustu árum. Í suðri við Víetnam og Laos er

ekki fyrst og fremst deilt um legu landamæra, það er nokkuð ljóst og víðurkennt af öllum aðilum. Deilurnar hafa snúist um það að virða landamærin. Á endilöngum landamærum sínum að Kína hafa víetnamar byggt áráðarmannvirki til árása inn í Kína. Tilgangur innrásar Kína í

Víetnam snemma á þessu ári var að eyðileggja þessi áráðarmannvirki og kenna víetnömum þá lexíu, að það verði ekki látið óáreiðt að þeir ráðist daglega og oft á dag með hersveitir inn yfir landamærin til Kína. Meðal þess sem kínverjar fundu í vígahreidrum um víetnama við landamærin voru vistir í kínverskum umbúðum, sem kínverjar sendu alþýðu Víetnam til hjálpar í hörmungum stríðsins gegn Bandaríkjunum.

Í Laos eru staðsettir 60 þúsund víetnamskir hermenn. Þetta er meiri fjöldi en er í öllum Laoshernum. Laos er leppríki Víetnam, sem notar landið m.a. til að undirbúa árás á Kína. Að baki öllu þessu liggja Sovétríkin sem fðora Víetnam á vopnum og hernaðartækni. Þessi áreitni Víetnam og Laos gegn Kína er ekkert annað en liður í herleiðangri Sovétríkjanna gegn Kína og fyrir því að gera Víetnam að hernaðarlegu stórveldi í SA-Asíu. Sovétríkin ætla sér að gera það sem Bandaríkjunum tókst ekki að gera í Víetnam, skapa sér aðstöðu til að drottna yfir SA-Asíu.

Minnislisti þátt-takenda

Hér fer á eftir listi yfir nokkra nauðsynlega hluti fyrir þátttakendur að taka með sér. Merkt er sérstaklega algerlega nauðsynlegir hlutir fyrir Fjallabúðir og Ferðabúðir. Annars gildir listinn fyrir allar búðirnar (en er ekki tamandi).

1. Svefnpoki (Fja., Fjö., Fe.,) Sängurföt (Fjö.)
2. Bakpoki (Fja., Fjö., Fe.)
3. Krús/diskur/hnífapör fyrir hvern einstakling (Fja., Fe., verður tilkynnt sérstaklega fyrir Fjölskyldubúðirnar).
4. Skjöldgöföt-m.a. regnföt og göðir gönguskór, auk léttari skó og stígvéla.
5. Hreinlætisvörur, nál og tvinna (Fja., Fe.).
6. Áttavita og kort (þeir sem eiga - sem allra flestir sem ætla á Fjallabúðir og Ferðabúðir).
7. Ritföng og pappír.
8. Leikföng fyrir börn (Sérstakl. Fjö.).
9. Hljóðfari og menningar-

- efni.
10. Bækur, hljóðplötur, o.þ.h. til að gefa til þess þáttar sumarþúðanna er aflar fiár umfram þátttökugjöld (t.d. söfnun fyrir Kampútseu).
11. Létt viðbit fyrir gönguferðir, t.d. súkkulaði appelsínur o.þ.h.
12. Létt tjöld (Fe.). Þeir sem hyggja á tjaldvist í Fjallabúðum, svo og tjaldbúar á Fjölskyldubúðum. Þar er ekkert skilyrði að tjöld séu létt.

Fyrir Fjallabúðir og Ferðabúðir er þátttakendum bent á að reyna að hafa útbúnað sinn sem allra léttastan og að komast af með nauðsynjahluti. Undirbúningsnefndin hefur í hyggju að halda fundi fyrir hverjar búðir, þar sem m.a. verður farið yfir nauðsynlegan útbúnað. Slíkir fundir verða auglýstir sérstaklega í næstu tölu-blöðum Verkalýðsbladsins.

Sumarþúðir

Verkalýðsbladsins

Fjallabúðir nálgast

í síðasta lagi kl.8.45.

Fundur með þátttakendum verður haldinn u.þ.b. viku fyrir búðirnar, og verða þátttakendur boðaðir sérstaklega á hann. Þátttökugjald er enn óvíst, en ætla má að það verði ca.10.000 kr. Innifalið í því er matur, ferðir og gjald fyrir gistingu.

Þeir sem vilja fræðast meira um Fjallabúðirnar er bent á grein sem birtist í síðasta tbl. Verkalýðsbladsins.

Hér í blaðinu birtast tvær greinar er snerta umræðuefni búðanna. Sömu umræðuefni verða á öllum sumarþúðunum, svo að nauðsynlegt er að allir sem ætla að taka þátt í ein-

hverjum búðum lesi þessar greinar. Í framhaldi af þessu er rétt að taka fram að ætlast er til að allir þátttakendur taki þátt í umræðunum. Þetta eiga ekki að vera háloftaumuræður "fárara spekinga" heldur allra. "Spekingarnir" verða að halda sig við jörðina, geri þeir það ekki, þá þarfnað starfsstíll þeirra athugunar.

Að síðustu er rétt að minna á að umsóknarfrestur um Fjölskyldubúðirnar rennur út 25.júlí.

Hittumst heil á sumarþúðum Verkalýðsbladsins.

Tekur málstað verkafólks

frh. af opnu
En Ólafur Haukur, stéttasamvinnan er ekki hugleysi eða aumingjaskapur, hún er stefna hún er hugmyndafræði, búin til af borgarastéttinni, en framkvæmd af "verkalýðsflokkum", hér á landi fyrst og fremst af Alþýðubandalaginu! Í stað þess að láta í það skína að Lalli væri kanski ekki svo slæmur inn við beinið, hann hefði t.d. ekki kosið íhaldið, hefðirðu átt að gera hann einn af þessum mönnum, sem sveipa um sig "sósíalísku" orðagjálfrí en eru í raun ekkert annað en leppar auðvaldsins. Af slíkum uppkeyptum mönnum er því miður allt of mikið í röðum verkafólks, s.s. í röðum verkalýðsförystu og á vinnustöðum - oft sem verkstjórar, trúnaðarmenn o.s.frv.

VERKALÝÐSSINNAD LEIKRIT

En þrátt fyrir þennan galla og aðra smærri er ég ekki í vafa um að sýning Alþýðuleikhússins á leikriti Ólafs Hauks Símónarsonar markar tímamót. Verkalýðsstéttin hefur eignast leikritaskáld af bestu gerð, leikritaskáld sem stendur heilt í afstöðu sinni til hennar og berst fyrir hana. Hér eftir verður ekki pagað um Ólaf Hauk. Hér eftir verður fylgst vel með honum og hann gagnrýndur á uppbyggjandi hátt.
Lesendur, við hvetjum ykkur til að sjá þetta leikrit. Auk brennandi boðskapar er það gott að formi. Kímnin er sívakandi. Leikur góður. Sviðsetning meistaraleg og vönduð. -örn-

Salt II:

frh. af bls. 6
sem nær dulmálssendingum og þýðir þær. Dulmálssendingar eru notaðar m.a. við stjórnum á eldflogum.

Síðustu tíu árin hafa Sovétríkin sexfaldað birgðir sínar af kjarnavopnum en Bandaríkin hafa tvöfaldað sínar á sama tíma Tilgangur Bandaríkjanna með SALT samningunum er m.a. að reyna að stöðva þessa þróun. En á sama hátt og fyrri samningar þá gefur SALT 2 litlar vonir um það að vígbúnaðarkapphlaup risaveldanna hatti. (Byggt á Klassekampen).

Fegurðarsamkeppnin:

Gróðrabrall og kvenfyrirlitning

Nú allra næstu daga (líklega 24.júní) verður kjörin "Ungfrú Ísland" á Sunnuhátið að Hótel Sögu. Keppnin átti að vera 9.júní, en var frestað vegna forfalla "Miss Universe" (Ungfrú Alheimur), sem á að sjá um krýninguna. Í keppni þessari taka þátt um 10 stúlkur. Við höfðum samband við Guðna Þórðarson, forstjóra Sunnu. Okkur hefur einnig borist í hendur dreifirit 8.mars-hreyfingarinnar um þetta mál, og verður birt úr því hér á eftir.

Landkynning eða auglýsingastarfsemi fyrir Sunnu?

Guðni Þórðarson hélt því fram í símtali við blaðið, að eini tilgangur Sunnu með því að halda þessa keppni væri að auka landkynningu. Stúlkurnar í keppninni tækju þátt í ýmsum fegurðarsamkeppnum erlendis, auk þess sem þær fengju í tengslum við þær tækifæri til að kynna Ísland, atvinnuvegi þess, sögu og íbúa. Þess vegna væri ekki aðeins miðað við að þær sem tækju þátt í þessari keppni væru fallegar heldur einnig að þær hefðu góða framkomu, gætu vel komið fyrir sig orði og væru sem flestum hæfileikum búna. Guðni notaði sem rök fyrir þessu, að eitt sinn hefði Bryndís Schram verið kjörin fegurðardrottning, og hún væri jú annálúð gáfu-kona.

Um hitt vildi Sunnu-forstjórinn sem minnst tala, nefnilega hvað Sunna hefði upp úr þessu. Hann

hélt því fram að erfitt væri að greina kostnaðinn af þessu frá annarri "þjónustustarfsemi". Sunnu úti um land á þeim Sunnuhátið, þar sem fulltrúarnir í keppnina eru kosnir, enda færi þar margt annað fram, s.s. kynning á ferðum til sólarlanda. of.l. Þó væri alveg ljóst, að Sunna græddi ekkert á því að standa fyrir þessari "þjónustustarfsemi".

Niðurlægning kvenlíkamans

Annar er sá þáttur málsins, sem Guðni vildi ekki ræða og taldi "rauðsokku-ofstopa", en það er sú fyrirlitning, sem konum er sýnd með svona sýningum. Þarna er stúlkum stillt upp sem sýningargripum og útlit þeirra mælt og vegið. Um þetta segir svo í dreifiriti 8. mars-hreyfingarinnar, en teikningin sem fylgir þessari grein, er einmitt tekin úr þessu dreifiriti:

HVAÐ ER ÞÁ RANGT VIÐ FEGURÐARSAMKEPPNIR?

Það er ekki ætlun okkar

að fordæma þær stúlkur sem taka þátt í svona keppnum. Það er vel skiljanlegt að gyllibodin sem þær fá séu freistandi. Margir mundu vilja skipta á því að vinna í verksmiðju eða banka allan liðlangan daginn fyrir skítakaupi og því að fá ókeypis sólarlandaferðir, heilmikla athygli og jafnvel vellaunuð störf sem fyrir-satur, hlutverk í kvikmyndum eða eitthvað álíka.

HINS VEGAR FORDÆMUM VIÐ ALLT ÞAD SEM Á EINHVERN HÁTT VIÐHELDUR RÖNGUM OG NIÐURLÆGJANDI VIÐHORFUM TIL KONUNNAR.

Fegurðarsamkeppni er eitt dæmi um hvernig líkami konunnar er notaður í auglýsinga- og gróðaskyni. Sama máli gegnir um klám-blaðaútgáfu, auglýsingar fyrir ýmsar vörur, þar sem kvenlíkaminn er notaður til að gera vöruna girni-legri.

Konum er haldið niðri á ýmsan hátt. Við fáum verst launuðu störf, okkur er fyrst sagt upp þegar harðnar í ári hjá atvinnurekendum. Við fáum ekki vinnu þegar við erum óléttar, eða farnar að eldast. Konur eru kúgaðar meðal annars í uppeldinu. Við eigum að vera "sætar" og "kvenlegar".

ÞESSUM VIÐHORFUM ER ÓSPART VIÐHALDIÐ AF ATVINNUREKENDUM OG AÐVALDINU, SEM GRÆÐA Á ÞVI AÐ HALDA KONUNNI NIÐRI!

Nýtt sjóðakerfi

frh. af forsiðu úr hjá sjómönnum. Frá 1974 höfðu þeir horft upp á það, án þess að geta nokkuð aðhafst, að nýir sjóðir voru stofnaðir (og var Ólfusjóðurinn þeirra víðamestur). Þessir sjóðir tóku stöðugt stærri hluta aflaverðmatanna áður en þau komu til skipta. Þegar svo við battist eindæma lélegt fiskverð var þolin-mæði sjómanna brostin og þeir sigldu öllum flotanum inn. Kröfur sjómanna þá voru afnáðar sjóðakerfisins og að umsamin hlutaskipti yrðu látnin gilda. Meginhluti sjóðakerfisins var síðan lagður niður um vorið 1976 en með bráða-

birgðalögum 6. sept. sama ár lákaði þáverandi sjávarútvegssráðherra Matthías Bjarnason skipta-prósentuna niður í það sem nú er. Forysta Sjómannasambandsins undir stjórn Jóns Sig. og Péturs sjómanns kom þá í veg fyrir að sjómannasamtökin snerust til varnar.

Nú virðist sami leikur vera að endurtaka sig. Það er því engin furða að sjómenn mótmæli þessum aðförum. Þeim er atlað að bera byrðarnar vegna aukins kostnaðar útgerðarinnar og minnkandi gróðahlutfalls, en enginn hefur heyrt þess getið að talað væri um að þeim bæri stærri hlutur aflaverðmætis á tímum þegar gróði útgerðarinnar eykst.

Linumenn

frh. af forsiðu varðandi starfsaðstöðu og kaupgreiðslur.

Seinna sama dag, eftir að forstjórinn hafði rætt við verkstjórnann, kallaði hann talsmann starfsmanna-anna á sinn fund og tilkynnti, að nú væri búið að "setla" málið og sá brottrekni aftur tekinn inn. Tók hann þó fram, að þetta væri síðasta aðvörðun fyrir allan hópin. Sú hótun hljómaði þó heldur hjáróma í eyrum linumanna, því ljóst er, að algjört neyðarástand myndi þá skapast í rafmagnsmálum norðanlands fyrir en varði. Línbílanir eru þar tíðar og mega linumenn alltaf vera viðbúnaðir því að verða kallaðir út á öllum tímum sólarhrings og í öllum veðrum.

Strax eftir þennan atburð kusu linumenn á

Akureyri sér trúnaðarmann og fengu hann viðurkenndan á aðri stöðum. Sá heitir Ólafur Kjartansson. Að sögn hans hefur þessi deila þjappað hópnum saman og eru menn nú viðbúnaðir því að þurfa að standa á rétti sínum.

Lífkast til hefur þetta einnig verið áminning fyrir yfirmennina að gæta betur sinna marka. "Einnig vitum við, að við verðum að gæta þess vel að láta ekkert á okkur sannast sem við getum ekki staðið við", sagði Ólafur. Hann sagði andann á vinnustaðnum vera góðan og þessi sigur þeirra hefði batt hann.

Línumenn stofnuðu fyrir nokkrum árum með sér félagið Línumannasamband Íslands og er það innan Rafiðnaðarsambandsins. Hefur félagið það á stefnu-skrá sinni að gera línúlagnir að sérstakri iðngrein.

Fréttaritari.

Frá BSRB-þingi.

BSRB-þingið:

Stefnir að baráttu til varnar kjörum

31.þingi BSRB lauk í síðustu viku. Verkalýðsblaðið leggur í þessu blaði almennt mat á niðurstöður þess, en reynir síðan jöfnum höndum að fjalla um einstök atriði. Áberandi við störf þingsins var lítill málefnalegur ágreiningur. Pólitískar aðstæður í þjóðfélaginu eru slíkar að nær óhjákvæmilegt er að launafólk þjappi sér saman. Það lá beinast við að þing BSRB markaði afstöðu sem fæli í sér vörn fyrir félagana gegn kjararánsstefnu ríkisvaldsins.

KJARAMÁL

Í kjaramálaályktun þings-

ins er sett fram krafa um að kjaraskerðingin, sem opinber-

ir starfsmenn hafa orðið fyrir af völdum stjórnsvalda verði bæt, þ.e. a.m.k. 15% grunnkaupshækkun. Þá er þess krafist að vísitalan máli verðhækkunar að fullu, þannig að verðbætur á laun nái að vega upp verðhækkarnar.

Þá er á það bent að sú kauplækkun sem gerð er með skerðingu verðbótaákvæða, þ.e. takmörkun vísitölhækkana, Frh. á bls. 2